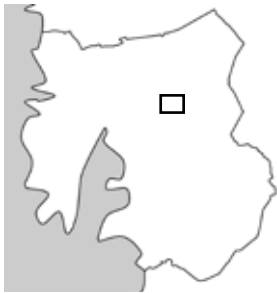


61



FAGARED - ANNABO

Naturvärde: KLBZF, Klass II.

Omfattning: Kulturlandskap mellan Lygnern och Sundsjön.

Kommundel: 5 Fjärås.

Areal: 187 ha.

Beskrivning

Annabo och Stormhult ligger på ömse sidor av sundet mellan Lygnern och Sundsjön. Lygnern avvattnas denna väg. Området är täckt med glacial lera. Fagared är beläget på nordostspetsen av en lång moränrygg, en sk stötsidesdrumlin. Landskapet är här vackert välvt och väl synligt från omgivningen.

Området är till största delen uppodlat, såväl på lerområdet som på moränen. Vid Fagared finns också äldre bokskog invid vägen. Markvegetationen är huvudsakligen hedartad med främst krustätel och blåbär samt rena lövmattor. Fläckvis finns lågörtvegetation med bl a harsyra, ekbräken, skogsbingel och storrams, fr a söder om vägen. Träden är gamla, en del glesa och torkande i topparna, hålträd förekommer. Föryngringsåtgärder har inletts 1992/93 i form av markberedning och utglesning. Västerut övergår beståndet i blandskog av bok och ek. Längre norrut i Fagared finns bl a ett betat hagmarksområde med ekar och en bäckravin.

Vid Annabo finns i väster odlad mark som genomkorsas av stengärdesgårdar. I öster, på norra skiftet, finns öppen-halvöppen hagmark. De trädslag som förekommer är björk, tall och grov ek, av buskar finns en, nypon och björnbär. Markvegetationen är en mosaik av hållmarker, gräshed, friskäng och fukthed. Slättergubbe växer i alla vegetationstyper, t o m i tuvtätelängen. Stagg, rödsvingel, harstarr och gråfibbla förekommer rikligt. Dessutom förekommer t ex kärnsilja, krypvide, hundstarr, gökärt, nattviol och ljung.

På Annabos södra skifte finns solitärer och dungar av bl a ek och ask. Fyra askar närmast gården hamlas fortfarande. Berget Brattås sluttning är i söder och väster bevuxen med ek, hassel och en. Murgröna förekommer rikligt. Bergroten i söder är mycket blockrik. Här återfinns ännu en jättestubbe av ek som avverkades för 120 år sedan! Eken mätte 16 alnar i omkrets (motsvarar ca 9,5 meter). Största eken idag är 5,4 meter i omkrets. Ekoxe förekommer ännu, gynnad av de gamla ekarna och av multnande ekstubbar. Detta är Hallands enda kända livskraftiga bestånd av ekoxe. I Annabo är den norra gården en välbevarad 1800-talsgård. Dessutom förekommer förhistoriska lämningar i form av stensättningar och älvkvarn. Området berör ett riksintresse för naturvården NN6 Lygnern-Fjärås bräcka, och ett riksintresse för friluftslivet FN4 Lygnern- Rolfsån.



Skala 1:20000. Stormhult 1:3 m.fl.

Bedömning

Ett kulturlandskap med stor betydelse för landskapsbilden genom sitt läge vid Lygnern - Sundsjön. Berget Brattås är zoologiskt och botaniskt intressant. Bokskogen i Fagared tillhör de nordligaste i länet och har därmed ett växtgeografiskt intresse. Hagmarken vid Annabo är av intresse inte minst genom sin storlek.

Landskapet bör hållas öppet genom fortsatt bete och odling. Gamla fristående ekar samt efterträdare till dessa bör gynnas för att bevara ekoxen. Brattås sluttningar bör som hittills skötas med försiktighet. Annabo bör inventeras botaniskt och entomologiskt. Vid den fortsatta skötseln av bokskogen i Fagared bör ett större antal av de gamla bokarna överhållas i ungskogen.

Referenser

- Kungsbacka kommun och Hallands länsmuséer/landsantikvarien 1987. Program för kulturminnesvård. Kungsbacka kommun.
- Lindfeldt, K. 1990. Ängs- och hagmarker i Kungsbacka kommun. Länsstyrelsens meddelande nr 1990:2.
- Länsstyrelsen 1988. Områden av riksintresse. Friluftsliv. Länsstyrelsens meddelande nr 1988:18.
- Länsstyrelsen 1994. Bevarandeprogram för odlingslandskapet i Hallands län. Länsstyrelsens meddelande nr 1994:11.
- Länsstyrelsen. 2001. Områden av riksintresse för naturvård i Hallands län. Länsstyrelsens meddelande 2001:20.
- Fredén, C. 1983. Beskrivning till jordartskartan Kungsbacka NO. SGU Serie Ae nr 34.
- Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering.